

Nacionalno povjerenstvo za djelatnost dentalne medicine
Ministarstva zdravlja republike Hrvatske u suradnji s
Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo,
Stomatološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu
i Hrvatskom komorom dentalne medicine

Radna skupina za rano otkrivanje oralnoga karcinoma

Smjernice za rano otkrivanje oralnoga karcinoma

Nacionalno povjerenstvo
za djelatnost
dentalne medicine

Ministarstvo
zdravlja
Za zdravlje. Zajedno.

HZZJ

Hrvatska
komora
dentalne
medicine

Akcijski plan:

1. Edukacija stomatologa

2. Javnozdravstvene medijske kampanje za podizanje svijesti među građanima

„SPAŠAVAMO ŽIVOTE JEDNOMINUTNIM PREGLEDOM“

Stomatolozi u ranom otkrivanju karcinoma usne šupljine

Radionice za doktore dentalne medicine koje vode nastavnici Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s temama:

- Pregled usne šupljine i struktura glave i vrata
- Diferencijalna dijagnostika najčešćih bolesti oralne sluznice
- Prepoznavanje rizičnih pacijenata i sustav praćenja
- Potencijalno maligne oralne lezije
- Dijagnostičke tehnike (vitalno bojenje, biopsija, pomoćne metode)
- Što kad sumnjamo na karcinom? Postupci u ordinaciji i kako uputiti pacijenta.

Radni dio: radionica s kliničkim fotografijama uz raspravu „Trening“ polaznika koji će naučiti provoditi kvalitetan probir.

Predavanja i radionice bit će bodovane i besplatne za sve polaznike koji će se aktivno uključiti u aktivnosti besplatnih pregleda za rano otkrivanje oralnog karcinoma i potencijalno malignih oralnih lezija u svojim ordinacijama.

Aktivnosti će se održavati uoči i tijekom Svjetskog tjedna svijesti o karcinomu usne šupljine, glave i vrata, a točni će datumi biti objavljeni u stručnim glasilima.

Karcinom usne šupljine – pregled usne šupljine koji spašava život

Rutinski pregled usne šupljine može spasiti život.

Kako? Otkrivanjem ranih znakova koji bi mogli upućivati na karcinom usne šupljine. Ipak, mnogi ljudi ne znaju da se ovaj jednostavan, bezbolan pregled, koji traje svega nekoliko minuta, treba učiniti jednom godišnje.

Osnovni podaci za Republiku Hrvatsku, prema HZZJ i Registru za rak su sljedeći: u 2009. godini karcinom usne šupljine i orofarinksa bio je na desetom mjestu uzroka smrtnog ishoda od malignih bolesti, a procjenjuje se da 300-400 ljudi godišnje umire od njega; registrirana su 463 slučaja u 2011. godini, od kojih je čak 370 moglo biti dijagnosticirano u stomatološkoj ordinaciji. Zamislimo samo da je tih 370 slučajeva otkrio stomatolog, i to u najranijoj fazi, za vrijeme standardnog redovitog pregleda. Od karcinoma usnice, usne šupljine i ždrijela je tijekom 2013. godine umrlo 349 osoba. Više od polovice ukupnog broja dijagnosticiranih slučajeva otkrije se u kasnoj fazi, kada je ishod liječenja upitan, a samo je liječenje vrlo agresivno, s ozbiljnim i trajnim posljedicama.

Mnogi ljudi ni ne znaju da bi njihov stomatolog mogao napraviti pregled usne šupljine, prilikom kojeg pomiče jezik, provjerava žlijezde u ustima, čak provjerava pacijentovu glavu i vrat.

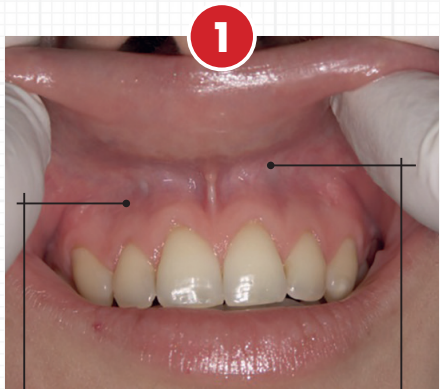
Educirani stomatolog zna prepoznati fizičke anomalije u području usne šupljine, koje liječnik opće medicine uglavnom neće moći prepoznati.

Stadij u kojem je oralni karcinom dijagnosticiran, presudan je za tijek bolesti. Kada se otkrije u najranijoj fazi, oralni karcinom je lakše liječiti i izliječiti. Postotak petogodišnjeg preživljavanja u ovom stadiju iznosi 80%. Kada se otkrije kasno, ukupna petogodišnja stopa preživljavanja je između 30 i 50%.

8 jednostavnih koraka za rano otkrivanje oralnog karcinoma

Detaljan pregled cijele usne šupljine svih bolesnika
Posebno pušača starijih od 45 godina

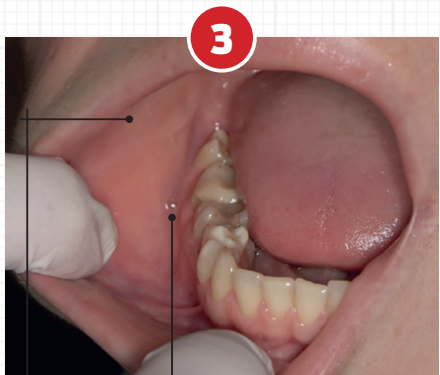

Gingiva

Sluznica

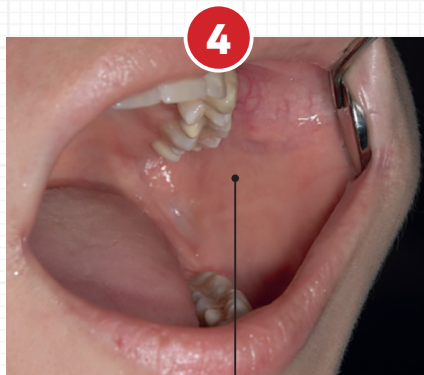

Vermilion donje usne
(uključujući i palpatorni nalaz)

Retromolarno područje

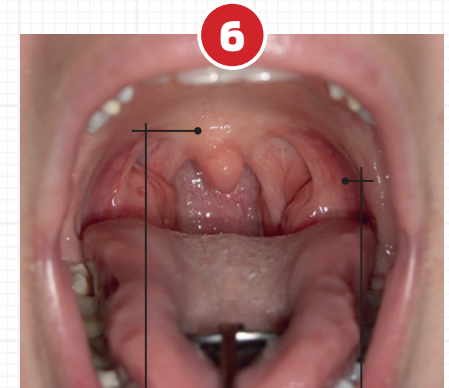
Stražnji dio gingive, dno vestibularnog forniksa

Obrazna sluznica

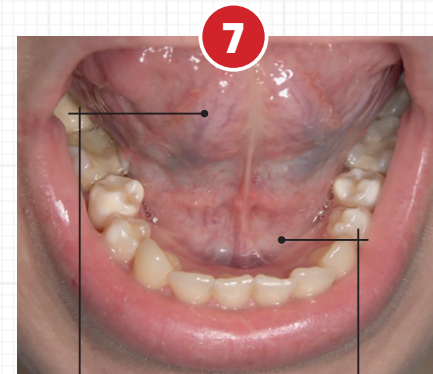

Tvrdo nepce

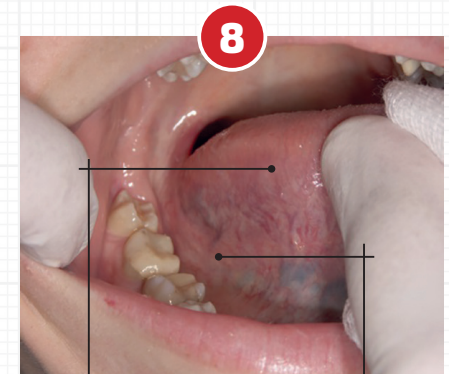
Meko nepce

Tonzilarno područje

Ventralna strana jezika

Dno usne šupljine

Lateralne strane jezika

**NAJRIZIČNIJE
JE STRAŽNJE
PODJEZIČNO
PODRUČJE!**

ZAPAMTITE – Vaša 1 minuta može spasiti nečiji život!!!

Lezije koje zahtijevaju pozornost

Bijela promjena

Crvena promjena

Crveno bijela promjena

Ulceracija koja ne cijeli dulje od 2 tjedna

U slučaju da primijetite neku od navedenih promjena obavezno pošaljite pacijenta na daljnju specijalističku obradu.

Stomatolog je zdravstveni djelatnik koji bi trebao biti najviše educiran za rano prepoznavanje karcinoma usne šupljine, za prepoznavanje čimbenika rizika nastanka karcinoma usne šupljine, za prepoznavanje fiziološke i zdrave sluznice usta, kao i diferenciranje morfoloških varijacija od bolesne sluznice.

Gledanje u usnu šupljinu pacijenata svakodnevna je aktivnost stomatologa.

Međutim, uključenost struke u rano otkrivanje karcinoma usne šupljine je skromna. Stoga se karcinomi usne šupljine u RH otkrivaju najčešće u poodmakloj fazi.

Ovom akcijom želimo uključiti što veći broj stomatologa u aktivnosti ranog otkrivanja karcinoma i preokrenuti spomenute negativne statistike.

Pozivamo sve zainteresirane stomatologe i stomatološke ustanove da se uključe u naš akcijski plan!

Suradne ustanove:

Head and neck cancer alliance:

Oral, head and neck cancer awareness week 2016 - April 10-16, 2016

<http://www.headandneck.org/>

The Global Oral Cancer Forum

<http://www.globaloralcancerforum.org/>

Međunarodni savjetnici:

Prof. Saman Warnakulasurya (King's College London)

Prof. Alexander Ross Kerr (New York University)

Prof. Douglas E. Peterson

(U. of Connecticut – Naeg Comprehensive Cancer Center)